

PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO - DYDD GWENER, 28 IONAWR 2022

**COFNODION CYFARFOD Y PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO A
GYNHALIWYD YN REMOTELY - VIA MICROSOFT TEAMS DYDD GWENER, 28 IONAWR
2022, AM 09:30**

Presennol

Y Cyngorydd LM Walters – Cadeirydd

CA Green
PA Davies

JE Lewis
P Davies

MJ Kearn
TH Beedle

AJ Williams

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

RM Granville a/ac A Hussain

Swyddogion:

Carys Lord	Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid
Deborah Exton	Dirprwy Bennaeth Cyllid dros dro
Mark Thomas	Pennaeth Gwasanaeth Archwilio Rhanbarthol
Samantha Clements	Archwilio Cymru
Mark Galvin	Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd Dros dro
Andrew Rees	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd - Pwyllgorau
Nigel Smith	Rheolwr Cyllid
John Llewellyn	Arweinydd Tim Archwilio Cyllid, Swyddfa Archwilio Cymru
Frances Mantle	Rheolwr Cyllid Llywodraethu a'r Trysorlys
Martin Morgans	Pennaeth Gwasanaeth - Perfformiad a Gwasanaethau Partneriaeth
Philip O'Brien	Rheolwr Trawsnewid Digidol a Gwasanaethau Cwsmer
Joan Davies	Dirprwy Pennaeth Gwasanaeth Archwilio Rhanbarthol

Aelod Lleyg:

Mrs J Williams

291. **CARYS LORD**

Croesawodd y Cadeirydd Carys Lord, Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid a Swyddog Adran 151 i'w chyfarfod cyntaf o'r Pwyllgor, ers iddi ddechrau ei chyflogaeth gyda'r awdurdod.

292. **ETHOL IS-GADEIRYDD**

Cofnododd y Cadeirydd ei diolch i'r Cyngorydd Venables, yr Is-Gadeirydd blaenorol am ei gwasanaeth i'r Pwyllgor a dymunodd yn dda iddi i'r dyfodol.

PENDERFYNWYD: Gan na dderbyniwyd unrhyw enwebiadau, na ddylid penodi Is-Gadeirydd i rôl yr Is-Gadeirydd.

293. **DATGANIADAU O DDIDDORDEB**

Dim.

294. **CYMERADWY'R COFNODION**

PENDERFYNWYD:

Cymeradwyo cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 11 Tachwedd 2021 fel cofnod gwir a chywir, yn amodol ar gofnodi diolchiadau a dymuniadau da'r Pwyllgor i Gill Lewis, Prif Swyddog Cyllid Dros Dro Perfformiad a Newid a Swyddog Adran 151 am ei gwasanaeth i'r Pwyllgor ac i'r awdurdod.

295. COFNOD GWEITHREDU'R PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO

Cyflwynodd y Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd Dros Dro adroddiad a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am Gofnod Gweithredu'r Pwyllgor Archwilio, a oedd ynghlwm wrth yr adroddiad.

Cyflwynodd Samantha Clements o Archwilio Cymru ddiweddariad ar y Cofnod Gweithredu ymhellach i gyfarfod diwethaf y Pwyllgor ar drafodaethau y maent wedi'u cael gyda Llywodraeth Cymru ar roi mwy o sicrwydd ariannol i awdurdodau lleol i'w galluogi i wella eu blaengynllunio, yn enwedig ar ôl y Covid-19 Pandemig. Dywedodd wrth y Pwyllgor fod Archwilio Cymru wedi cynnal adroddiadau ar Gynaliadwyedd Ariannol yr holl Gynghorau, gan edrych ar yr anawsterau a wynebai llywodraeth leol wrth reoli cyni. Mae'r adroddiad Gwasanaethau Cyhoeddus yn 2021 yn edrych ar sut mae gwasanaethau mewn llywodraeth leol dan bwysau cyn y pandemig a sut mae Cynghorau'n rheoli pwysau a'u hadferiad o'r pandemig. Roedd cynghorau wedi derbyn £5 biliwn o gymorth gan Lywodraeth Cymru ac roedd yr adroddiad yn edrych ar sut roedd Cynghorau yn ymdopi â'r busnes newydd fel arfer. Cafwyd sicrwydd gan Bwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus y Senedd ynghylch sicrwydd ariannol llywodraeth leol, y mae ei statws yn bwysig iawn i Lywodraeth Cymru. Yn ogystal â hynny, roedd Archwilio Cymru wedi gwneud sylwadau ar gyllid tymor byr yn adroddiad Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol cyn y pandemig yn galw ar Lywodraeth Cymru i roi sicrwydd ynghylch dyraniadau cyllid hirdymor. Credai fod Llywodraeth Cymru wedi gwrando ar hyn o ran y setliad amodol diweddaraf ac mae cyllid dangosol bellach yn cael ei ddarparu am 3 blynedd.

PENDERFYNWYD:

Bod y Pwyllgor yn nodi'r adroddiad.

296. ADRODDIADAU PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO CYMRU

Adroddodd cynrychiolydd Archwilio Cymru ar ddiweddariad ar y gwaith Archwilio Ariannol a Pherfformiad a wnaed, ac sydd i'w wneud, gan Archwilio Cymru.

Darparodd John Llewellyn o Archwilio Cymru grynoded o'r gwaith Archwilio Ariannol a wnaed, sef bod yr archwiliad o Ddatganiad Cyfrifon 2020-21 y Cyngor wedi'i gwblhau a bod Barn Archwilio wedi'i rhoi i'r Cyngor ym mis Gorffennaf 2021. Roedd gwaith archwilio hefyd wedi'i wneud ar gwblhau Ffurflenni 2020-21 ar gyfer Awdurdod Harbwr Porthcawl a Chyd-bwyllgor Amlogfa Llangrallo, gyda Barnau Archwilio wedi'u darparu ym mis Gorffennaf a mis Medi 2021 yn y drefn honno. Roedd yr Archwiliad o Grantiau a Ffurflenni 2020-21 y Cyngor yn mynd rhagddo. Roedd gwaith cynllunio wedi dechrau ar gyfer archwiliad cyfrifon ariannol 2021-22, a'r gobaiith oedd cytuno cyn bo hir ar yr amserlen ar gyfer archwilio cyfrifon a chyflwyno'r cyfrifon drafft.

Darparodd Samantha Clements o Archwilio Cymru grynoded o'r gwaith Archwilio Perfformiad a gyflawnwyd. Mewn perthynas â Sicrwydd ac Aseiad Risg, bydd cyflwyniad yn cael ei wneud yn fuan i'r Bwrdd Rheoli Corfforaethol yn amlinellu'r

canfyddiadau a bydd adroddiad allbwn yn cael ei ddarparu i'r Pwyllgor hwn yn ystod yr haf. Roedd gwaith maes wedi'i gwblhau'n ddiweddar ar adolygiad *Springing Forward*, ac mae Archwilio Cymru yn y broses o goladu'r canfyddiadau cyn i adroddiad gael ei gyhoeddi ym mis Mawrth. Bydd yr adolygiad dilynol o Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl yn rhan o'r Sicrwydd a'r Asesiad Risg. O ran yr adolygiad o waith partneriaeth Iechyd Cwm Taf Morgannwg, mae'r gwaith maes wedi'i orffen, a bydd gweithdy'n cael ei gynnal gyda'r 4 corff partner yn ystod mis Mawrth. Roedd Archwilio Cymru wedi cyhoeddi adroddiad astudiaeth LG ar wasanaethau brys yn ddiweddar ac mae hwn ar gael ar ei wefan.

PENDERFYNWYD:

Bod y Pwyllgor yn nodi Adroddiadau Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio Cymru yn Atodiad A ac Atodiad B.

297. **CYNNYDD YN ERBYN CYNLLUN SEILIEDIG AR RISG ARCHWILIO MEWNOL 2021-22**

Cyflwynodd y Dirprwy Bennaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol ddatganiad sefyllfa yn manylu ar y cynnydd a wnaed yn erbyn y gwaith archwilio a gynhwyswyd ac a gymeradwywyd yng Nghynllun Seiliedig ar Risg Archwilio Mewnol 2021-22.

Dywedodd y Dirprwy Bennaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol wrth y Pwyllgor fod y Cynllun Archwilio Mewnol ar gyfer 2021-22 wedi'i gymeradwyo gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 18 Mehefin 2021, a oedd yn amlinellu'r aseiniadau i'w cyflawni a fydd yn darparu digon o sylw i roi barn ar ddiwedd 2021-22. Manylodd ar gynnydd a statws pob adolygiad ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill i 31 Rhagfyr 2021, lle'r oedd 14 o archwiliadau wedi'u cwblhau gyda barn yn cael ei ddarparu. Cwblhawyd archwiliad pellach, cyhoeddwyd yr adroddiad drafft a disgwylir adborth gan yr Adran Gwasanaeth. Roedd cyfanswm o 12 archwiliad yn mynd rhagddynt ar hyn o bryd a dyrannwyd 13 arall i archwilyr i'w cychwyn yn fuan. Dywedodd, yn seiliedig ar asesiad o gryfderau a gwendidau'r meysydd a archwiliwyd trwy brofi effeithiolrwydd yr amgylchedd rheolaeth fewnol, bod barn archwilio o sicrwydd sylweddol wedi'i rhoi i 3 adolygiad a gwblhawyd a barn o sicrwydd rhesymol i'r 11 arall o'r adolygiadau a gwblhawyd.

Dywedodd y Dirprwy Bennaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol fod rhai eitemau wedi'u cynnwys yn y cynllun archwilio sydd eto i'w dyrannu. Ymdrinnir â rhai o'r meysydd hyn megis Rheoli Prosiectau a'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol (GDPR) o fewn cwrmpas archwiliadau eraill er mwyn caniatáu rhywfaint o sicrwydd. Dywedodd fod meysydd gwasanaeth dan bwysau a bod dau archwiliad cynlluniedig, cod ymddygiad gweithwyr a rheoli perfformiad, wedi'u gohirio. Bydd unrhyw archwiliadau sydd heb eu dyrannu erbyn diwedd y flwyddyn yn cael eu cynnwys yn y broses asesu risg ar gyfer cynllun archwilio 2022-23.

Hysbysodd y Dirprwy Bennaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol y Pwyllgor fod cyfanswm o 25 o argymhellion blaenoriaeth ganolig wedi'u gwneud i wella amgylchedd rheoli'r meysydd a adolygwyd a 32 o argymhellion blaenoriaeth isel. Roedd gweithrediad yr argymhellion hyn yn cael ei fonitro i sicrhau bod y gwelliannau a nodwyd ac y cytunwyd arnynt yn cael eu gwneud a bydd cynnydd yn cael ei adrodd i'r Pwyllgor.

Cyfeiriodd yr aelod lleyg at statws parhaus yr adolygiadau a holodd, allan o 7 archwiliad i'w cynnal yn y Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant, pam nad oedd 3 wedi'u dyrannu eto a dim wedi'u cwblhau. Hysbysodd y Dirprwy Bennaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol y Pwyllgor fod rhywfaint o le i anadlu wedi'i roi i'r Gyfarwyddiaeth oherwydd y pwysau yr oedd wedi'i wynebu yn ystod y pandemig, er bod darn o waith wedi'i ddechrau ar Daliadau Uniongyrchol. Mae trafodaethau'n cael eu cynnal gyda'r Cyfarwyddwr ar y dull o gynnal yr archwiliadau yn y cynllun. Dywedodd fod y Cyfarwyddwr yn deall yr angen i rywfaint o waith archwilio ddechrau. Dywedodd y Dirprwy Bennaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol na fydd archwiliad o WCCIS yn cychwyn eleni, ac ni fyddai archwiliadau Halo ac Awen ychwaith. Dywedodd Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Rhanbarthol wrth y Pwyllgor nad oedd y dull hwn o ohirio archwiliadau o fewn y Gwasanaethau Cymdeithasol yn unigryw i Ben-y-bont ar Ogwr gan fod Archwilio Mewnol yn ymwybodol o'r pwysau y mae Adrannau Gwasanaethau Cymdeithasol wedi'u hwynebu ar draws y rhanbarth yn ystod y pandemig. Y gobaith oedd dychwelyd i fusnes fel arfer yn y flwyddyn nesaf.

Gofynnodd aelod o'r Pwyllgor a oedd effaith Covid o fewn cylch gorchwyl yr archwiliad i'w ystyried, yn enwedig gyda gwasanaethau i'r henoed mewn gofal ac mewn ysgolion. Hysbysodd y Dirprwy Bennaeth Archwilio Mewnol Rhanbarthol y Pwyllgor y cafwyd sicrwydd gan ysgolion a bod cyngor ac arweiniad yn cael eu rhoi i Gyfarwyddiaethau eraill. Dywedodd Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Rhanbarthol na fu unrhyw ymweliadau â chartrefi gofal nac ysgolion yn ystod y pandemig, ond bod gwaith wedi'i wneud ar newid trefniadau a llywodraethu, ond nid oedd gwaith wedi'i wneud ar effaith Covid ar y grwpiau cleientiaid hynny.

Gofynnodd aelod o'r Pwyllgor a fydd y Pwyllgor yn cael adroddiad diweddar ar gynllun Arbed. Dywedodd Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Rhanbarthol ei fod yn ymwybodol bod adroddiad cryno wedi'i gyhoeddi ar wefan y Cyngor ac y byddai'n edrych ar yr hyn y gellid ei ddwyn gerbron y Pwyllgor. Gofynnodd y Cadeirydd i adroddiad gael ei gyflwyno i gyfarfod nesaf y Pwyllgor, cyn diwedd tymor y Cyngor hwn. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaeth Archwilio Rhanbarthol y byddai'n cael trafodaethau gyda'r swyddogion perthnasol ynghylch yr hyn y gellir ei ddwyn gerbron y Pwyllgor nesaf.

Gofynnodd y Cadeirydd am ddiweddariad ar y cynlluniau ailstrwythuro ar gyfer y Gwasanaeth Archwilio Mewnol. Dywedodd Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Rhanbarthol wrth y Pwyllgor fod yr ailstrwythuro wedi'i gwblhau cyn y Nadolig a bod yr holl staff wedi'u paru â swyddi. Bydd swyddi gwag yn cael eu hysbysebu wythnos nesaf. Gofynnodd aelod o'r Pwyllgor a oedd staff o fewn y gwasanaeth wedi'u hadleoli yn ystod y pandemig i gefnogi gwasanaethau eraill. Dywedodd Pennaeth y Gwasanaeth Archwilio Rhanbarthol wrth y Pwyllgor fod rhai staff o fewn Archwilio Mewnol yn cael eu hadleoli ar sail tymor byr i gefnogi gwasanaethau hanfodol megis y prosiect Profi, Orlhain a Diogelu ond eu bod bellach wedi dychwelyd i'w rolau.

PENDERFYNWYD: Bod y Pwyllgor yn nodi cynnwys yr adroddiad a'r cynnydd a wnaed yn erbyn Cynllun Blynyddol Seiliedig ar Risg Archwilio Mewnol 2021-22.

298. **TRAWSNEWID DIGIDOL**

Rhoddodd y Prif Swyddog Cyllid Perfformiad a Newid ddiweddariad ar Raglen Trawsnewid Digidol y Cyngor a thynnodd sylw at y gweithgareddau a'r camau

gweithredu allweddol yn dilyn “Adolygiad o Drefniadau'r Cyngor i Ddod yn 'Gyngor Digidol' – Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr gan Archwilio Cymru.

Dywedodd ers sefydlu'r Rhaglen Trawsnewid Digidol yn 2016, ei bod wedi tyfu'n sylweddol ac ar hyn o bryd mae ganddi 15 o brosiectau o fewn ei chylch gwaith, ac mae gan Gyfarwyddiaethau o leiaf un prosiect sy'n cyd-fynd â'r Rhaglen Trawsnewid Digidol a oedd yn dystiolaeth o'i chefnogaeth nid yn unig i'r Dinesydd Digidol ond hefyd. ar gyfer y Lle Digidol a'r Cyngor Digidol.

Holodd yr aelod lleyg a oedd y rhestr o brosiectau yn y rhaglen Trawsnewid Digidol braidd yn ysgafn o ran newid diwylliannol a chofleidio a gwella'r diwylliant. Dywedodd Pennaeth y Gwasanaethau Partneriaeth wrth y Pwyllgor mai dyma'r rhan anoddaf o'r rhaglen i'w chyflawni, fodd bynnag y nod yw cynwysoldeb lle gall systemau gyflawni tasgau awtomataidd i alluogi staff i gyflawni mwy o swyddogaethau lefel uchel. Dywedodd fod y newid mewn diwylliant yn dechrau gyda'r Prif Weithredwr sy'n gyrru'r newid hwnnw o frig y sefydliad i lawr a bod ymgynghoriad yn digwydd gyda'r Undebau Llafur ar newid.

Gofynnodd yr aelod lleyg a welwyd buddion o weithio gartref o ganlyniad i'r pandemig. Eglurodd Pennaeth y Gwasanaethau Partneriaeth fod 10 – 30 o staff yn gweithio gartref fel mater o drefn cyn y cloi ym mis Mawrth 2020 ac yn dilyn y cyfyngiadau symud, symudodd yr Adran TGCh yn gyflym i ddarparu gliniaduron i 1,700 o staff i'w galluogi i weithio gartref. Dywedodd fod y Cyngor, yn ystod y cyfyngiadau symud, wedi gweithredu ei ganolfan gyswllt yn llwyddiannus o bell a bod staff wedi elwa ar yr hyblygrwydd o weithio gartref, sy'n cyd-fynd â model hybrid sy'n cael ei ystyried. Roedd cloi i lawr hefyd wedi gweld y cyflwyniadau digartrefedd yn mynd yn fyw o bell. Er mwyn cefnogi lles staff, roedd y Cyngor wedi penodi Swyddog Llesiant i sicrhau bod yr offer cywir ar gael i staff.

Gofynnodd yr aelod lleyg i'r tabl o brosiectau gynnwys mwy o ddiffiniad i gynnwys yr adnoddau ariannol a ymrwymwyd a lefel cyflawnrwydd pob prosiect. Dywedodd Pennaeth y Gwasanaethau Partneriaeth fod y wybodaeth hon ar gael ac y gellir ei darparu yn yr adroddiad nesaf. Sicrhodd y Rheolwr Grŵp Trawsnewid a Gwasanaethau Cwsmeriaid y Pwyllgor fod y wybodaeth hon wrth law ac y bydd yn cael ei chynnwys mewn adroddiadau yn y dyfodol.

Cyfeiriodd y Cadeirydd at reolaeth cwynion a bod Gweithgor wedi ei sefydlu gyda'r Swyddog Monitro a chytunwyd gan y Gweithgor y byddai'r system Gwynion yn cael ei hystyried o fewn y Rhaglen Trawsnewid Digidol.

PENDERFYNWYD:

Bod y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio wedi ystyried yr adroddiad, cydnabod y gwaith a gwblhawyd hyd yn hyn a nodi'r camau gweithredu arfaethedig i barhau i gefnogi a chyflawni Trawsnewid Digidol ar draws y Cyngor.

299. STRATEGAETH RHEOLI'R TRYSORLYS 2022-23

Adroddodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid ar Strategaeth Rheoli'r Trysorlys (TMS) 2022-23 ddrafft, a oedd yn cynnwys Strategaeth Fenthyca 2022-23; Strategaeth Fuddsoddi 2022-23 a Dangosyddion Rheoli'r Trysorlys ar gyfer y cyfnod 2022-23 i 2024-25.

Dyweddod y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid fod y TMS drafft 2022-23 yn cadarnhau cydymffurfriad y Cyngor â Chod CIPFA, a oedd yn ei gwneud yn ofynnol bod amcanion, polisiâu ac arferion, strategaethau a threfniadau adrodd ffurfiol a chynhwysfawr yn eu lle ar gyfer rheoli a rheoli'n effeithiol weithgareddau rheoli'r trysorlys, ac mai rheoli risg yn effeithiol yw prif amcanion y gweithgareddau hyn. Dywedodd fod y TMS drafft wedi'i ddiweddarau i adlewyrchu'r cyd-destun economaidd presennol, gan gynnwys effaith barhaus y coronafeirws ynghyd â chwyddiant uwch a chyfraddau llog uwch yn dilyn cynnydd Banc Lloegr yn y gyfradd llog i 0.25% ym mis Rhagfyr 2021.

Dyweddod y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid wrth y Pwyllgor fod aeddfedrwydd dyled hirdymor wedi'i gynnwys, a rhagwelwyd y gallai fod angen i'r Cyngor fenthycia dros y 3 blynedd nesaf i gefnogi'r Rhaglen Gyfalaf. Hyd yma mae'r Cyngor wedi gallu defnyddio cronfeydd wrth gefn i gefnogi ei wariant cyfalaf, a elwir yn fenthycia mewdol. Fodd bynnag, mae'r sefyllfa hon yn un tymor byr ac, wrth i gronfeydd wrth gefn gael eu defnyddio a balansau'n cael eu lleihau, byddai angen benthycia. Bydd hyn yn cael ei fonitro'n agos yn ystod y flwyddyn gan y bydd newidiadau i'r Rhaglen Gyfalaf yn dylanwadu ar hyn. Dywedodd, ar 31 Rhagfyr 2021, fod gan y Cyngor £96.87 miliwn o fenthyciadau a £77.50 miliwn o fuddsoddiadau.

Dyweddod y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid wrth y Pwyllgor y bydd TMS 2022-23 yn cael ei gyflwyno i'r Cyngor i'w gymeradwyo ym mis Chwefror 2022 ac er na fydd y prif gorff yn newid, efallai y bydd amrywiadau i rai o'r ffigurau os bydd unrhyw newidiadau (fel y rhaglen gyfalaf) i adlewyrchu'r wybodaeth ddiweddaraf.

Cyfeiriodd aelod o'r Pwyllgor at sefyllfa ddyled a buddsoddi allanol y Cyngor ar 31 Rhagfyr 2021 a gofynnodd sut roedd dyled net y Cyngor o £36.7m o'i gymharu ag awdurdodau lleol eraill yng Nghymru a'r llynedd er mwyn asesu effaith barhaus Covid ar lefelau'r ddyled. Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid wrth y Pwyllgor y byddai'n darparu'r manylion hyn i'r Pwyllgor yn ysgrifenedig. Dywedodd y Dirprwy Bennaeth Cyllid wrth y Pwyllgor mai dyled net y Cyngor ar gyfer y flwyddyn flaenorol oedd £53.5m.

PENDERFYNWYD: Bod y Pwyllgor:

- Wedi rhoi ystyriaeth ddyledus i'r Strategaeth Rheoli Trysorlys ddrafft ar gyfer 2022-23; a
- Yn argymhell ei fod yn cael ei gyflwyno i'r Cyngor i'w gymeradwyo ym mis Chwefror 2022.

300. **ASESIAD RISG CORFFORAETHOL 2022-23**

Adroddodd y Prif Swyddog Cyllid Perfformiad a Newid ar Asesiad Risg Corfforaethol 2022-23 wedi'i ddiweddarau a'r Polisi Rheoli Risg Corfforaethol wedi'i ddiweddarau a rhoddodd ddiweddariad ar Ddigwyddiadau a Digwyddiadau Agos.

Dyweddod y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid, wrth y Pwyllgor fod yr Asesiad Risg Corfforaethol wedi'i adolygu mewn ymgynghoriad â'r Bwrdd Rheoli Corfforaethol. Roedd y ddogfen yn nodi'r prif risgiau sy'n wynebu'r Cyngor, eu cysylltiad â'r amcanion llesiant corfforaethol o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, ac

effaith debygol y risgiau hyn ar y Cyngor. Dywedodd fod 12 Risg ar y Gofrestr Risg Gorfforaethol ar hyn o bryd, o'r risgiau hyn, mae 7 yn cael sgôr uchel, 4 yn cael sgôr canolig, ac 1 yn cael sgôr isel.

Amlygodd y Prif Swyddog Cyllid Perfformiad a Newid y diwygiadau a wnaed i'r Asesiad Risg Corfforaethol sef:

- Nid oes unrhyw risgiau newydd wedi'u hychwanegu ers adolygiad diwethaf y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio
- Mae'r Risgiau wedi eu hail-rifo yn unol â'r argymhelliad o adroddiad Archwilio Mewnol Partneriaeth Archwilio De Orllewin (SWAP) eleni i gydnabod yr adran, y flwyddyn y canfuwyd y risg, a'r nifer risg. Bydd y rhifo hwn yn cael ei ddefnyddio gan bob adran wrth symud ymlaen.
- Risg Mae COR-2019-02 wedi'i ddiweddarau i gynnwys cyfeiriad at yr Argyfwng Hinsawdd.
- Risg SS-2019-01 wedi'i ddiweddarau i adlewyrchu'r camau diogelu parhaus.
- Mae cyfeirnod risg 'COR-2020-03' – 'Iechyd y Cyhoedd/Amddiffyn y Cyhoedd' (risg 12 yn flaenorol) wedi'i ddiwygio i adlewyrchu bod cyllid gan Lywodraeth Cymru ar gael i gefnogi'r camau gweithredu parhaus.

Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid fod y Polisi Rheoli Risg Corfforaethol wedi'i ddiwygio i gyfeirio at y ddogfen ganllaw Rheoli Risg mewnol newydd sydd wedi'i chymeradwyo gan y Bwrdd Rheoli Corfforaethol.

Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid wrth y Pwyllgor fod y tîm Yswiriant yn cadw log o achosion y bu ond y dim iddynt ddigwydd, yn unol â'r weithdrefn Adrodd ar Ddathliadau Agos Yn Erbyn hyn, ac na adroddwyd ar unrhyw ddigwyddiadau yn ystod y cyfnod Ionawr 2021 i Ragfyr 2021. Dywedodd fod Methiant Agos. Adroddiadau Mae modiwl E-ddysgu wedi'i ddatblygu i hybu ymwybyddiaeth o'r polisi a'r gweithdrefnau y mae angen eu dilyn. Mae swyddogion ar hyn o bryd yn y broses o nodi'r staff allweddol y bydd angen hyfforddiant arnynt a bydd e-ddysgu yn cael ei gyflwyno yn y misoedd nesaf.

Mynegodd aelod o'r Pwyllgor bryder ynghylch y sylw sylweddol yn y cyfryngau yn sgil cau meysydd parcio yn rhai o'r ysgolion newydd yn ddiweddar, a oedd wedi bod ar gyngor yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch. Roedd ei gau wedi'i wneud oherwydd pryderon sylweddol ynghylch diogelwch plant a gofynnodd pryd y byddai'r risg hon yn cael ei rhoi ar y gofrestr risg. Dywedodd yr aelod y gallai cau'r safle fod yn groes i amodau cynllunio'r safleoedd. Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid wrth y Pwyllgor fod y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd yn rheoli'r risg hon a phe byddai angen, byddai'r risg yn cael ei huwchgyfeirio i lefel gorfforaethol a'i rhoi ar y gofrestr risg. Dywedodd hefyd fod y gofrestr risg wedi'i ddiweddarau cyn cau'r meysydd parcio mewn ysgolion yn ddiweddar. Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid wrth y Pwyllgor y byddai'n mynd â hyn i ffwrdd ac yn ei drafod gyda'r Cyfarwyddwyr Corfforaethol perthnasol.

Mynegodd yr aelod llewyg bryder ynghylch y diffyg newidiadau a wnaed i'r gofrestr risg, sef bod y sgoriau gwerthuso yn aros yr un fath, ar wahân i ail-rifo risgiau a newidiadau

PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO - DYDD GWENER, 28 IONAWR 2022

cyflwyniadol, ac eithrio cyfeiriad at yr Argyfwng Hinsawdd. Rhoddodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid sicrwydd i'r Pwyllgor fod y gofrestr risg wedi'i hadolygu a'i diweddarau gan y Bwrdd Rheoli Corfforaethol, bod y sgoriau gwerthuso wedi'u hadolygu ac wedi aros yr un fath.

Cyfeiriodd y Cadeirydd at y cynnydd yn y sgôr gros ar gyfer diogelu ond bod y sgôr net yn aros yr un fath, oherwydd y camau gweithredu sydd ar y gweill a gofynnodd am ddiweddariad. Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid wrth y Pwyllgor fod Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant wedi adolygu'r sgorau a'i bod yn hapus gyda'r sgoriau, ond dywedodd serch hynny y byddai'n cymryd hwn i ffwrdd ac yn dod yn ôl i'r Pwyllgor gyda gwybodaeth am y sgoriau ar gyfer y risg hon.

Gofynnodd y Cadeirydd am ddiweddariad ar system WCCIS. Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid wrth y Pwyllgor fod yna faterion sylweddol ar y system a bod gwaith uwchraddio yn cael ei wneud ar y penwythnos. Dywedodd fod y mater yn bryder, a bod Pennaeth y Gwasanaethau Partneriaeth yn monitro'r sefyllfa.

PENDERFYNWYD: Bod y Pwyllgor wedi ystyried Asesiad Risg Corfforaethol 2022-23 ac wedi cymeradwyo'r Polisi Rheoli Risg Corfforaethol wedi'i ddiweddarau, gan gynnwys yr amserlen.

301. RHAGLEN GWAITH CYCHWYNNOL WEDI'I DIWEDDARU 2021-22

Gofynnodd y Dirprwy Bennaeth Cyllid am gymeradwyaeth i'r Rhaglen Gwaith Cychwynnol wedi'i Diweddarau arfaethedig ar gyfer 2021-22 a thynnodd sylw at swyddogaethau craidd Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio effeithiol. Tynnodd sylw at yr eitemau y bwriedir eu cyflwyno yng nghyfarfod nesaf y Pwyllgor ar 31 Mawrth 2022 a gofynnodd i'r Pwyllgor gymeradwyo'r rhestr hon, cadarnhau'r rhestr o bobl yr hoffent eu gwahodd ar gyfer pob eitem (os yn briodol), a nodi a oedd unrhyw wybodaeth ychwanegol neu mae angen ymchwil. Dywedodd hefyd wrth y Pwyllgor y byddai adroddiad ar Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl yn cael ei gyflwyno i gyfarfod y Pwyllgor ym mis Mehefin a bod eitemau ar y Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol nad ydynt wedi'u ticio yn eitemau ad-hoc.

PENDERFYNWYD:

- (1) Bod y Pwyllgor wedi ystyried a chymeradwyo'r Rhaglen Gwaith Cychwynnol wedi'i Diweddarau arfaethedig ar gyfer 2021-22.
- (2) Bod adroddiad yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor ar y cynnydd sy'n cael ei wneud o ran recriwtio aelodau lleyg i wasanaethu ar y Pwyllgor yn cael ei gyflwyno i'r cyfarfod nesaf.

302. EITEMAU BRYD

Nid oedd eitemau bryd.

Daeth y cyfarfod i ben am 10:54